

mere Undersøgelser med Hensyn til Balget af Retningslinierne. Jeg behøver ikke nærmere at udvikle de forskjellige Punkter i saa Henseende; jeg nævner saaledes et Punkt ved Venobugten; Enhver vil erindre, hvor forskjellige Meninger der bleve fremsatte om Maaden, hvorpaa Linien skulde drages mellem Viborg og Aarhus med Forbindelsesbaner til Randers osv.; Enhver vil da erkjende, at der behøves Undersøgelser, for at der derpaa kan bygges et foreløbigt Resultat, hvortil man kunde støtte sig, saasnart Diebliffet var kommet til at indlade sig paa Underhandlinger, naar Pengeconjuncturerne maatte blive saadanne, at man kunde vente, at de førte til et Resultat. — Naturligviis ere vi herhjemme ikke Herrer over de europæiske Pengeconjuncturer, hvoraf Følgen er, at man maa indfrænke sig til det, som for Diebliffet er gjørligt, det er at være beredt, og det er derfor, at de Penge, som her begjæres, tildeels allerede ere brugte; fordi jeg ikke vilde, at Tiden skulde være spildt; jeg har iøvrigt endnu ikke modtaget Beretning og Betænkning om Resultatet af de Undersøgelser, der i Sommerens Løb have fundet Sted.

Den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgtreds (Tscherning) gjorde nogle Bemærkninger angaaende Udvidelsen af Bygningsafgiften fra Kjøbstæderne til Landet. En Ophævelse af, Indfrænkning af den hidtil bestaaende, temmelig vidtstrakte Bygningsafgifts-Frihed, som findes paa Landet, er visnok et Spørgsmaal, som fortjener Overveielse, det kan fortjene en meget alvorlig Undersøgelse, om ikke den store Ulighed, som i saa Henseende finder Sted mellem Kjøbstæderne og Landet, bør udjævnes, om ikke den Landet tildeelte Afgiftsfrihed strækker sig videre, end det kan siges at stemme med den Grund, hvorpaa den hviler, nemlig selve Landbrugets Frihed for Beskæftning i den Retning; men det er tillige ganske vist, at det er et vanskeligt Spørgsmaal, og den Wei, som den ærede Rigsdagsmand antydede, er uden tvivl forbunden med store Misligheder; jeg vilde ansee det for meget betænkligt saaledes aldeles at ville omlægge og borttage nogle af de Hart-

fornsafgifter, som jeg ellers troer, man er tilbøielig til at betragte som faste.

Bregendahl: Det har ikke kunnet undre mig, at min ærede Nabo fra Christianshavn (A. Hage) har udtalt sig om det Spørgsmaal, som jeg reiste, saaledes, som fæst er; thi han var jo, som det vil erindres, en meget stor Modstander af den omtalte Lov af 4de Marts d. A.; men det har derimod undret mig at høre den Udtalelse fra Indenrigsministeren, som vi nyligen have hørt; thi det syntes, som om han isfor med en særdeles Kjærlighed omfattede det Lovforslag, som da var for, men det synes nu, som om denne Kjærlighed er bleven meget betydelig kjølnet, og at hele hans Kjærlighed er reduceret til ikke at udrette andet, end at Sagen ikke aldeles pludselig skal døe hen; han vil derimod lade den døe en langsom Straadød. Meningerne vare meget deelte om Hensigtsmæssigheden af Lovforslaget, og jeg skal gjerne, saaledes som jeg ogsaa udtalte under den omtalte Lovs Behandling, erkjende, at det ikke var Forslaget i og for sig, som i nogen særdeles Grad kunde tiltale, naar det betragtedes som en aldeles isoleret Foranstaltning; men hvorfor den gik igjennem her i Thinget, det var, fordi man dog ansaae det som et Tegns paa, at der var en Bestræbelse eller Villie hos Regjeringen til i det Hele taget at fremme Jernbaneanlæg; det var en Begyndelse; men det synes nu, som om hele denne Bestræbelse hos Regjeringen for at fremme Jernbaner har tabt sig hos Ministeriet, idet det ikke engang tænker paa alvorligt at begynde med det Foretagende, som det selv havde stillet som en Begyndelse. Naar det af min ærede Sidemand er blevet fremhævet, og grebet af den høitærede Indenrigsminister, at Pengeforholdene ere meget vanskelige for Jernbaneanlæg, skal jeg gjerne indrømme, at de nuværende Pengeforhold ere saaledes, at man ikke vel kan antage, at en aldeles privat Bane kan blive anlagt; men jeg vil dog mene, at vore Pengeforhold i og for sig ikke ere daarligere. Det er det almindelige europæiske Pengemarked, der er daarligt, men man seer dog, at andre Landes Regjeringer i denne Tid ere bestemte paa at fremme Jernbaneanlæg